

LIVREDDENDE MEDISINER I FØRSTELINJEN: HVORDAN 113KIT® KAN GI ØKT AKUTTBEREDSKAP

Når ulykken inntreffer, teller hvert sekund. Politiet og brannvesenet ankommer ofte skadestedet før ambulansen. I slike situasjoner kan tilgang til medikamenter redusere skadeomfanget eller i ytterste konsekvens redde liv. I Møre og Romsdal har politiet og brannvesenet deltatt i et prosjekt for å identifisere fordeler og ulemper ved å gi pasienter medikamenter når de er første nødetat på stedet. Dette skal bli mulig takket være Aidencys **113KIT®**, en elektronisk oppbevaringsenhet for medisiner og førstehjelpsutstyr, utplassert på strategiske steder i samfunnet, som kjøpesentre og idrettshaller, samt andre steder der folk oppholder seg.

Prosjektet **Pre Aid** har undersøkt holdninger blant politi- og brannmannskap og evaluert Aidencys 113KIT®. Oppbevaringsenheten er utstyrt med avansert teknologi som overvåker posisjon og bevegelser i sanntid, samt hvilke temperaturer legemidlene utsettes for. Den varsler også ved uautorisert åpning eller bevegelse. Enheten er tilkoblet en skyløsning via mobilnettverket og er låst. Ved behov kan operatører ved AMK-sentralen fjernåpne enheten etter en skriftlig prosedyre for å ordinere legemidler i nødsituasjoner. Når en nødsituasjon oppstår, kan innringeren få tilgang til innholdet i 113KIT® etter veiledning fra AMK-operatøren, som vil ordinere nødvendige legemidler og gi instruksjoner for korrekt administrasjon. Resultatene av prosjektet viser at politi og brannmannskap er motiverte og villige til å gi pasienter medisiner i samråd med AMK-sentralen.

Problemstillinger

Prosjektet har hatt som mål å besvare to hovedspørsmål:

1. Hvilke utfordringer møter politi- og brannmannskap i Møre og Romsdal når de er først på skadestedet?
2. Hvilke holdninger har politi- og brannmannskap til 113KIT® og til å gi pasienter livreddende medisin i gitte situasjoner?

Metode

For å finne svar på disse spørsmålene, ble det gjennomført en elektronisk spørreundersøkelse og fokusgruppeintervjuer med politi- og brannmannskap i Møre og Romsdal. Spørreundersøkelsen samlet inn data fra 61 politibetjenter og 95 brannkonstabler, hvorav 71 var deltidsansatte i brannvesenet. Fokusgruppeintervjuene samlet i alt 7 politifolk og 9 brannfolk.

Resultater

Utfordringene som politiet og brannvesenet møter som første nødetat på skadestedet er til dels sammenfallende. Felles for begge er:

- **Mangel på erfaring og opplæring:** Begge etater uttrykker behov for mer praktisk erfaring og trening i håndtering av akutte situasjoner, inkludert vurdering av skader og sykdommer. Økt opplæring gjennom realistiske øvelser og spesifikke kurs fremheves som nødvendig.
- **Utfordringer med prioritering:** Både brannvesenet og politiet opplever vansker med å avgjøre hvilke tiltak som bør prioriteres under tidspress, spesielt med begrensede ressurser.

- **Håndtering av pårørende og frykt for feil:** Samhandlingen med pårørende etter alvorlige hendelser, som hjertestans, er en felles bekymring. Frykt for feil som kan føre til fatale konsekvenser skaper ekstra press, særlig i små lokalsamfunn.
- **Behov for støtte og evaluering:** Begge etater mangler tilbakemeldinger etter hendelser, noe som begrenser læring og forbedringsmuligheter. De etterlyser også mer beslutningsstøtte underveis.

Politiet og brannvesenet er i stor grad entydige når de vurderer at de er villige og motiverte til å gi medisin til pasienter i akutte situasjoner der de ankommer skadestedet før ambulansen. De vurderer at 113KIT® vil være et nyttig verktøy som kan forbedre den akuttmedisinske beredskapen og således samfunnssikkerheten. Personell fra begge nødetatene er opptatt av å kunne gi så god helsehjelp som mulig mens de venter på at ambulansen ankommer skadestedet. Premisset om at det er AMK som er ansvarlig for å gjøre vurderingen av om enheten skal åpnes og medikamentene tas i bruk, anses som hensiktsmessig og bidrar til å senke terskelen for å gi medisin blant politi og brannmannskap.

Konklusjon

Politiet og brannvesenet i Møre og Romsdal er positive til å kunne gi bedre og raskere akutt hjelp med 113KIT®. De opplever at enheten vil bidra til å redde liv og redusere skadeomfang i kritiske situasjoner. For å lykkes med dette, er det viktig med god opplæring, tilstrekkelig utstyr og klare retningslinjer. Det er viktig å merke seg at 113KIT® fortsatt er under utprøving og ikke er tatt fritt i bruk ennå.

Videre arbeid

Vinteren 2024/2025 skal 113KIT® settes i prøvedrift hos AMK Møre og Romsdal i Ålesund og AMK Vestfold-Telemark i Tønsberg. Formålet er å teste løsningen i mindre skala og samle inn data om bruken og effektene av 113KIT®. Aidency planlegger også å søke Forskningsrådet om økonomisk støtte for å gjøre følgeforskning knyttet til effektene av 113KIT® i piloteringsfasen.

Aidency er også i dialog med andre AMK-sentraler, som har vist stor interesse for løsningen. Flere av disse har uttrykt et ønske om å få 113KIT® installert umiddelbart etter at piloteringen er gjennomført, forutsatt at resultatene innfrir forventningene.